

فکر نمیکند که راه برایشان بن بست است. به نظرشان میرسد و رئیس‌جمهور آمریکا مرتب هم میگوید که ارتش ما قوی‌ترین ارتش دنیا است. قوی‌ترین ارتش دنیا گاهی ممکن است آن چنان سیلی بخورد که نتواند از جا بلند شود! مدام میگویند ما ناو فرستادیم طرف ایران؛ خیلی خب، البته ناو یک دستگاه خطرناکی است اما خطرناک‌تر از ناو، آن سلاحی است که میتواند این ناو را به قعر دریا فرو ببرد.

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

▼ روز شمار جنگ

روز هفدهم

◀ سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه، در پیامی در شبکه ایکس با رد ادعای کذب تماس مجدد استیو ویتکاف نماینده ویژه رئیس‌جمهور آمریکا نوشت: «آخرین تماس من با آقای ویتکاف، قبل از تصمیم کارفرمای ایشان برای کشتن دیپلماسی و یک حمله نظامی غیرقانونی دیگر به ایران بود.» رئیس‌دستگاه دیپلماسی خاطرنشان کرد: «به نظر می‌رسد هر ادعای دیگری که بر خلاف این باشد، صرفاً برای گمراه کردن خریداران نفت و افکار عمومی طراحی شده است.»

◀ کایا کالاس، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، از مخالفت کشورهای عضو این اتحادیه با درخواست آمریکا برای اعزام نیروی دریایی به تنگه هرمز خبر داد. کالاس بعد از پایان نشست شورای وزیران خارجه اتحادیه اروپا در بروکسل، به خبرنگاران گفت که کشورهای عضو هیچ تمایلی به مشارکت فعال در اقدام نظامی علیه جمهوری اسلامی ایران ندارند. به نوشته خبرنگاری «آنا تولی»، وی در این باره توضیح داد که اتحادیه اروپا بر تقویت امنیت دریایی متمرکز است، اما کشورهای عضو تمایل کمی برای گسترش مأموریت‌های فعلی به تنگه هرمز دارند.

◀ سید محمد اتابک وزیر صنعت، معدن و تجارت از واحدهای آسیب دیده در شهرک های صنعتی بازدید کرد و از حمایت‌های ویژه برای بازگشت به کار این واحدها خبر داد. وی افزود: «اقداماتی برای واحدهای آسیب دیده در نظر گرفته شده است، از جمله وضعیت کارگران آنها، برآورد خسارات و کارشناسی‌های لازم در خصوص میزان آسیب‌ها و تأمین سرمایه تا به سرعت بتوانند تولید را از سر بگیرند.» اتابک اظهار داشت: «برای تأمین ماشین آلات واحدهای آسیب دیده نیز میزان ارز مورد نیاز برآورد می‌شود و دولت تلاش دارد تا این واحدها ساماندهی شوند و دوباره به مدار تولید بازگردند.»

◀ منابع عربی بامداد امروز از هدف قرار گرفتن محل استقرار نظامیان آمریکایی در عربستان سعودی خبر می‌دهند. برخی منابع ام‌می‌گویند که بر اثر اصابت پهپادها و موشک‌های شلیک‌شده به این پایگاه در شرق سعودی، انفجارها و آتش‌سوزی رخ داده است. همزمان وزارت دفاع سعودی مدعی است که سامانه‌های پدافندی با ۶ موشک بالستیک که به سمت شرق این شلیک شده بود، درگیر شده است.

◀ حزب‌الله در بیانیه‌ای اعلام کرد: «ما سومین تانک مرکاواي ارتش صهیونیستی را در منطقه پروژه طیه با موشک هدایت‌شونده به‌صورت مستقیم هدف قرار دادیم.» شبکه «المنار» به نقل از این جنبش گزارش داد: «ما با پهپاد به سایت‌های راداری و اتاق‌های کنترل در پایگاه هوایی رامات دیوید حمله کردیم.» در بیانیه دیگری از حزب‌الله تصریح شده است: «پادگان کتسافیا در بلندی‌های جولان اشغالی سوریه را با انبوهی از پهپادهای تهاجمی هدف قرار دادیم.»

◀ کاظم جلالی، سفیر کشورمان در مسکو، از حمایت‌ها و کمک‌های بشردوستانه روسیه قدرانی کرد. جلالی در مصاحبه با شبکه «ریانوستی» گفت: «جنگ، ساخت کریدور شمال-جنوب و نیروگاه‌های هسته‌ای را کند کرده است، اما عزمی برای ادامه آنها وجود دارد.»

▼ خبر ویژه ایرانیان بیش از پیش احساس قدرت می‌کنند

لئون پانتا، وزیر دفاع پیشین آمریکا، با اشاره به بسته شدن تنگه هرمز به روی آمریکا و متحدانش گفت که اختلال نفتی کنونی، «بزرگ‌ترین اختلال» در سال‌های اخیر محسوب می‌شود. وی با اشاره به اهداف آمریکا و رژیم صهیونی از حمله به ایران گفت: «این یک واقعیت است که هدف اسرائیل تغییر حکومت است. همیشه همین بوده است. در آمریکا نیز جنگ با این استدلال آغاز شد که ما وارد درگیری می‌شویم تا حکومت ایران را تغییر دهیم... اما آنچه متوجه شدیم این بود که حکومت ایران بسیار مستحکم‌تر از آن چیزی بود که فکرش را می‌کردیم.» وزیر دفاع سابق آمریکا افزود: «آن‌ها رهبر جدیدی تعیین کردند و از نظر من آن‌ها اکنون بیش از پیش احساس قدرت می‌کنند، به دلیل توانایشان در فشار وارد کردن به آمریکا، چرا که این بی‌شک بزرگ‌ترین اختلال نفتی است که ما در مدتی طولانی دیده‌ایم. این شرایط به سادگی (به حالت قبل) باز نمی‌گردد.» پانتا با ابراز نگرانی از افزایش قیمت بنزین در آمریکا شرح داد: «ایران احساس می‌کند که هزینه بسیار زیادی به آمریکا وارد کرده است. این یک هزینه سیاسی است، اما یک هزینه اقتصادی واقعی بر آمریکایی‌ها نیز هست.»

▼ حرف روز چرا متحدهای آمریکا وارد بازی ترامپ نمی‌شوند؟

اخیراً کشورهای اروپایی_ آسیایی متحد آمریکا با قاطعیت به درخواست‌های ترامپ برای مشارکت در جنگ علیه ایران پاسخ منفی (حداقل به ظاهر) می‌دهند. تجربه‌های تاریخی و تحولات محیط بین‌الملل نشان داده است که ورود به جنگ‌هایی که پیوند مستقیمی با منافع حیاتی و فوری این کشورها ندارند، اغلب با هزینه‌هایی فراتر از دستاوردهای احتمالی همراه است. از منظر ژورنالیستی، این احتیاط نه نشانه انفعال، بلکه نتیجه بلوغ محاسبات راهبردی است، جایی که دولت‌ها میان تعهدات سیاسی، فشارهای خارجی و مسئولیت پاسخ‌گویی به افکار عمومی داخلی ناچار به انتخابی سنجیده‌اند.

نخستین عامل بازدارنده، هزینه‌های اقتصادی_اجتماعی درگیری‌های خارجیت است. جنگ اخیر محور صهیونی_آمریکایی علیه ایران به‌طور مستقیم بر بودجه عمومی، ثبات بازارها و رفاه شهروندان اروپایی_آسیایی اثر می‌گذارد. افزایش هزینه‌های انرژی، اختلال در زنجیره‌های تأمین و کاهش سرمایه‌گذاری از پیامدهای قابل پیش‌بینی چنین جنگی است. در کشورهای متحد آمریکا، افکار عمومی نسبت به هزینه‌کرد منابع ملی در بحران‌هایی که دستاورد ملموس و کوتاه‌مدت ندارند و اساساً ربطی به آنها نداشته و کاملاً سلطه جویانه است بسیار حساس است. همین فشار اجتماعی باعث میشود رهبران سیاسی ترجیح دهند منابع محدود را صرف مسائل داخلی، بازسازی اقتصادی و امنیت بومی کنند.

در این میان ترامپ تلاش می‌کند با جلب همراهی دیگران، بار یک رویارویی پرهزینه را تقسیم کند. اما کشورهای که دست رد به سینه ترامپ و نتانیاهو زده اند به خوبی دریافته‌اند که مشارکت در این ائتلاف الزاماً به معنای سهم شدن در پیروزی نیست، بلکه مسبب سهم شدن در هزینه‌ها، مسئولیت‌ها و پیامدهای شکست یا بن‌بست است. پیچیدگی جنگ با ایران، چندلایه بودن بازیگران و نبود افق روشن برای پایان درگیری، باعث شده است که کشورهای متحد سنتی ترامپ نسبت به روایت‌های ساده ساز و وعده‌های توخالی ترامپ بی‌اعتماد باشند و از ورود مستقیم به جنگ فاصله بگیرند.

اجتناب کشورهای متحد آمریکا از همراهی با التماس‌های ترامپ را باید در ترکیب واقع‌گرایی سیاسی، تجربه‌های گذشته و اولویت دهی به منافع ملی‌شان و موقعیت ژئوپلیتیک و دست برتر ایران در منطقه جستجو کرد. در نظم بین‌المللی جدید، مشروعیت، شفافیت اهداف و تناسب هزینه_فایده بیش از هر زمان دیگری تعیین‌کننده است. ضمن اینکه جهان دیگر توان جنگ جهانی سوم را ندارد و ورود آنها بعنوان متحد آمریکا باعث ورود سایر کشورها به عنوان همراه و متحد ایران خواهد شد و این امر دامنه آتش جنگ را بصورت جهانی گسترده خواهد کرد لذا هرچا که این مؤلفه‌ها در محاسبات قرار گرفته باشد، تمایل کشورها به مشارکت نظامی، کاهش می‌یابد و ابزارهای غیرنظامی جایگزین میشوند.

[حسین نجفی]

دشمن در چهارشنبه‌سوری برنامه کشته‌سازی و اغتشاش دارد

حسین شریعتمداری، مدیرمسئول روزنامه کیهان، با اشاره به حملات اخیر دشمن به نقاط مسکونی و تجمعات مردمی، نسبت به احتمال وقوع عملیات‌های تروریستی در شب چهارشنبه‌سوری هشدار داد. وی با بیان اینکه «حضور مردم در صحنه، یک جهاد فی سبیل الله و مانع حرکت دشمن است»، گفت: «دشمن به دنبال آن است که با سوءاستفاده از تجمعات مردمی نظیر چهارشنبه‌سوری، کشته‌سازی کرده و زمینه را برای ناآرامی و اغتشاش فراهم کند.» شریعتمداری افزود: «بر اساس اطلاعات دقیقی که به دست رسیده، دشمن به برخی از عوامل آموزش‌دیده خود دستور داده است تا در این شب دست به کشتار مردم بزنند. برای آنها فرقی نمی‌کند که چه کسی کشته شود؛ هدف نهایی ایجاد ناآرامی و سوءاستفاده از آن برای ضربه به نظام است.» مدیرمسئول کیهان با استناد به فرمایشات حضرت امام خمینی (ره) در ۲۱ بهمن ۱۳۵۷، تأکید کرد: «اگر مردم به حکومت نظامی رژیم شاه تن داده بودند، انقلاب به پیروزی نمی‌رسید، اما با تدبیر حضرت امام، مردم در صحنه ماندند و حکومت نظامی شکسته شد.» وی تصریح کرد: «به همان اندازه که حضور مردم در صحنه‌های شب‌های قدر و راهپیمایی‌ها علیه دشمن است، اقداماتی نظیر چهارشنبه‌سوری اگر در مسیر خواست دشمن باشد، نه تنها جهاد نیست، که دشمنی با خدا محسوب می‌شود.» شریعتمداری با یادآوری حوادثی نظیر ۱۸ دی ماه، خاطر نشان کرد: «دشمن در اغتشاشات دی ماه نیز به دنبال آن بود که با ایجاد اختلاف و ناآرامی، زمینه را برای حمله به نظام فراهم کند. در شرایط کنونی نیز هرگونه حرکت نابه‌جا در شب چهارشنبه‌سوری می‌تواند فرصتی برای کشته‌سازی و فعال‌سازی حلقه‌های تروریستی ایجاد کند.»

ایران در حال ابرقدرت شدن است

مهدی صفری، معاون دیپلماسی اقتصادی سابق وزارت امور خارجه، گفت: «چین باید خودش تصمیم بگیرد که به میدان وارد شود و همکاری خودش را با ایران تقویت کند و از این فرصت طلایی استفاده کند.» صفری در خصوص بسته شدن تنگه باب‌المندب و تاثیر آن بر اقتصاد کشورها نیز گفت: «به نظر من این یک فاجعه اقتصادی خواهد بود هرچند ممکن است زمان هم ببرد. الان بزرگترین اقتصاد اروپا یعنی آلمان چند سال است رشد منفی و صفر داشته است این شرایط باعث می‌شود به سمت منفی‌تر شدن برود.» معاون سابق دیپلماسی اقتصادی وزیر امور خارجه اظهار کرد: «با این شرایط دیگر کشورهای اروپایی به آمریکا نمی‌توانند صادرات داشته باشند. بخش زیادی از اقتصاد بر پایه حمل و نقل است متحدها آسیایی و اروپایی آمریکا اقتصادهای بزرگی دارند اما همین الان مالزی می‌گوید بنزین گران شود من نمی‌توانم پروازها را ادامه بدهم.» وی خاطر نشان کرد: «ترامپ می‌گفت ما می‌خواهیم درجه یک شویم اما الان به خاطر نتانیاهو در حال ضعیف شدن خودش و متحدانش است و درست برعکس اهدافی که داشتند دارند نتیجه می‌گیرند.» معاون سابق دیپلماسی اقتصادی وزیر امور خارجه اظهار داشت: «من چند سال پیش گفتم ایران در حال ابرقدرت شدن است این حادثه نشان داد که ایران چه قدرتی است و بعد از جنگ ان‌شاءالله بیشتر اثبات خواهد شد.»

سقوط آزاد ارزش املاک دبی

در حالی که تنها دو ماه پیش، دبی با شعار «امن‌ترین مکان برای سرمایه‌گذاری در جهان» سرمایه‌گذاران را جذب می‌کرد، اکنون بازار املاک این شهر شاهد سقوطی بی‌سابقه و سریع است. شاخص املاک بازار مالی دبی (DFM Real Estate Index) از تاریخ ۲۷ فوریه تاکنون ۳۳ درصد از ارزش خود را از دست داده و این روند با سرعت نگران‌کننده‌ای ادامه دارد. این شاخص امروز ۴ درصد دیگر سقوط کرد و این افت بر روی کاهش‌های قبلی در روزهای گذشته و هفته قبل قرار گرفت. این شتاب سقوط، سریع‌ترین در تاریخ بازار دبی محسوب می‌شود؛ به طوری که در بحران مالی سال ۲۰۰۸، ماه‌ها زمان لازم بود تا بازار چنین افت شدیدی را تجربه کند اما این بار این اتفاق تنها در عرض دو هفته رخ داده است. بر اساس گزارش‌ها، حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیارد دلار از ارزش بازار املاک دبی از بین رفته و تمام سودهای حاصل از سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ به باد فنا رفته است. شرکت اعمار (Emaar)، سازنده نمادین برج خلیفه، با زبان‌های هنگفتی مواجه شده و اوراق بدهی املاک دبی نیز طبق گزارش بلومبرگ، با وضعیت وخیمی روبرو هستند. تحلیلگران این افت را نه یک «خونریزی تدریجی»، بلکه یک «فروپاشی سریع» توصیف می‌کنند. در حالی که در سال ۲۰۰۸ ماه‌ها طول کشید تا بازار دبی چنین افت شدیدی را تجربه کند، این بار تنها دو هفته کافی بوده است.

◀ حمیدرضا رستگار رئیس اتاق اصناف تهران در ارزیابی تامین کالاهای اساسی و مصرفی مردم در شرایط حملات دشمن آمریکایی-صهیونی به خاک ایران گفت: «کشور چالشی در تامین کالاهای اساسی و مصرفی مردم ندارد زیرا اصناف خود را برای تامین نیازهای نوروزی مردم و همچنین خرید ماه رمضان آماده کرده بودند و خوشبختانه نگرانی در این باره وجود ندارد.» وی بیان داشت: «در تأمین کالاها تمامی دستگاه‌ها و از جمله تمامی اصناف پای کار بوده و همان لحظه که کم یا کاستی ایجاد شود بلافاصله تأمین خواهد شد.»

◀ مدیران گول‌های نفتی آمریکا، مدیرعامل اکسون‌موبیل، دارن وودز، مدیرعامل شورون، مایک ویرث و مدیرعامل کنوکو فیلیپس، رایان لنس، به مقامات دولت ترامپ هشدار داده‌اند. آنها گفته‌اند، اختلال انرژی ناشی از بسته شدن تنگه هرمز نه تنها ثبات می‌یابد بلکه احتمالاً بدتر هم خواهد شد. به گفته مدیران نفتی آمریکا، اگر سفته‌بازان به‌طور غیرمنتظره وارد بازار شوند و با خریدهای هیجانی قیمت را بالاتر ببرند، ممکن است قیمت‌ها فراتر از سطح بالای فعلی افزایش پیدا کنند.

◀ پس از تعطیلی تاسیسات گازی راس‌لفان قطر، عرضه هلیوم مختل شد و حالا قیمت این گاز در جهان بیش از ۲ برابر شده است. بازار اکنون ماهانه حدود ۵٫۲ میلیون مترمکعب از عرضه هلیوم را از دست می‌دهد، در حالی که ظرفیت ذخیره‌سازی اضافی تقریباً در هیچ نقطه‌ای از جهان وجود ندارد زیرا هلیوم در هنگام ذخیره‌سازی تبخیر می‌شود و باید ظرف حدود ۴۵ روز به مصرف‌کنندگان نهایی برسد.

◀ گزارش موسسه «ریستاد انرژی» حاکی از آن است که از زمان آغاز حمله آمریکا و رژیم صهیونی به ایران که منجر به مسدود شدن تنگه هرمز شد، در تنگه هرمز، روزانه بیش از ۱۲ میلیون بشکه از عرضه نفت و گاز منطقه غرب آسیا متوقف شده است. این رقم شامل ۷ میلیون بشکه نفت خام در روز می‌شود که معادل حدود ۷ درصد از تقاضای جهانی نفت است. تحلیلگران این موسسه نسبت به احتمال کاهش بیشتر تولید در آینده هشدار داده‌اند و این وضعیت را یک زنگ خطر جدی برای امنیت انرژی جهانی قلمداد کردند.

◀ داده‌های منتشر شده از سوی World Insights نشان‌دهنده کاهش چشمگیر عبور کشتی‌ها از تنگه هرمز در ماه مارس است. این آمار نشان می‌دهد، چهار روز پیش از حمله آمریکا و رژیم صهیونی به ایران، ۱۳۵ کشتی از تنگه هرمز عبور کرده‌اند که در روز حمله به ۳۷ فروند کاهش یافته است. به تدریج و با اعمال کنترل هوشمند ایران بر تنگه هرمز، این تعداد به شدت کاهش یافته و در نهایت برخی روزها هیچ کشتی از این تنگه عبور نکرده یا تعداد بسیار محدود تا ۳ کشتی با اجازه ایران از تنگه عبور کرده است.